

OKTATÁSI MINISZTERIUM

SZÓBELI VIZSGATÉTELEK

54 1499 01 Gyógypedagógiai asszisztens

szakképesítés

A szakmai szóbeli vizsga témakörei:

Gyógypedagógiai alapismeretek
Gyógypedagógiai pszichológiai alapismeretek
Gyógypedagógiai sérülésspecifikus tantárgypedagógiák és
szabadidő-pedagógiák
Gyógypedagógiai egészségtan

A 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján a szóbeli tétteleket 412/2002. számon kiadom.

2002

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI INTÉZET

Érvényes: 2002. október 9-től

Gyógypedagógiai alapismeretek témakörei

1. A gyógypedagógia fogalma, értelmezése (tárgya, célja, feladatai, integráció, szegregáció)
2. A fogyatékoság fogalma, kritériumai és területei (normalitás, okok, tünetek általában)
3. A gyógypedagógia intézményrendszere és törvényi szabályozása (oktatási törvény, NAT, áthelyezés)
4. A gyógypedagógiai szakemberképzés feladata, a gyógypedagógus személyisége
5. A fogyatékoság kiválasztásának rendszere. A szakértői bizottságok véleményének értelmezése
6. A korai gondozás jelentősége a különböző fogyatékosági típusoknál
7. A fogyatékosok iskolai nevelése. Az iskolák helye a közoktatás rendszerében
8. A gyógypedagógiai iskolarendszert szabályozó dokumentumok
9. A felnőtt fogyatékosokkal kapcsolatos általános kérdések, az utógondozás tartalma
10. Az értelmi fogyatékoság kritériumai, fajtái, speciális nevelési-oktatási igényeik
11. A látási fogyatékoság kritériumai, fajtái, speciális nevelési-oktatási igényeik
12. A hallási fogyatékoság kritériumai, fajtái, speciális nevelési-oktatási igényeik
13. A mozgásfogyatékoság kritériumai, fajtái, speciális nevelési-oktatási igényeik
14. A beszéd fogyatékoság kritériumai, fajtái, speciális nevelési-oktatási igényeik
15. A gyógypedagógia területére tartozó rendellenességek I. (tanulási nehézségek, részképességek problémái, autizmus, mutizmus)
16. A gyógypedagógia területére tartozó egyéb rendellenességek II. (inadaptáció, POS)
17. Szabadon választott szakirodalmi téma

Gyógypedagógiai pszichológiai alapismeretek témakörei

1. A gyógypedagógiai pszichológia fogalma, helye a tudományok rendszerében, területei és feladata
2. A normál és a fogyatékos személyiség összehasonlítása, a fogyatékosok személyiség fejlődésének jellemzői
3. A gyógypedagógiai pszichológia vizsgáló eljárásai
4. Az értelmi fogyatékosok fejlődése, az érzékelés, a figyelem és az emlékezet jellemzői
5. Az értelmi fogyatékosok képzelete, gondolkodása, fogalmai
6. A látási fogyatékosok fejlődése, az érzékelés, a figyelem és az emlékezet jellemzői
7. A vakok nyelvi fejlődése, a verbalizmus problémája. A gondolkodás fejlődése. A játék jellemzői
8. A hallási fogyatékosok fejlődése, az érzékelés, a figyelem és az emlékezet jellemzői
9. A hallási fogyatékosok gondolkodása és beszéde. A jelbeszéd jelentősége, jellemzői. A játék jellemzői
10. A mozgásfogyatékosok pszichés sajátosságai, személyisége. A játék jellemzői
11. A beszédfogyatékosok személyiségének jellemzői. A játék sajátosságai
12. A fejlődés elmaradása és a fogyatékoság. A fejlődésben lemaradottak személyiségének jellemzői
13. A munkaalkalmasság és a pályaválasztás gyógypedagógiai pszichológiai kérdései
14. A gyógypedagógiai pszichológia határterületei
15. Környezeti ártalmak következményei a fogyatékosok fejlődésében. A gyógypedagógiai prevenció szempontjai
16. A szülőkkel való együttműködés formái és a tanácsadás – a gyógypedagógiai asszisztens ezzel kapcsolatos teendői
17. Szabadon választott téma

Gyógypedagógiai sérülésspecifikus tantárgypedagógiák és szabadidő-pedagógiák témakörei

A/ Gyógypedagógiai sérülésspecifikus tantárgypedagógia témakörei

1. Az enyhe fokban értelmi fogyatékosok nevelése-oktatása az iskolai oktatás alsó szakaszában. Az iskola-előkészítés. A tantárgyak célja, feladata
2. Az enyhe fokban értelmi fogyatékosok iskolájának felső szakasza és a 9-10. osztály nevelési-oktatási feladatai, tantárgyai, azok célja és feladatai
3. Olvasás-írás tanítás programjai az enyhe értelmi fogyatékosok iskoláiban
4. A közép súlyos értelmi fogyatékosok óvodai-iskolai nevelésének célja, feladatai és sajátosságai
5. A közép súlyos értelmi fogyatékosok A és B csoportjainak tantárgyai, a nevelés-oktatás speciális kérdései
6. A látási fogyatékosok óvodai-iskolai nevelése, célja, feladata és sajátosságai
7. A gyengénlátók általános iskolájának tantárgyai, a nevelés-oktatás speciális kérdései
8. A vakok óvodai és általános iskolai nevelésének jellemzői. A speciális nevelés-oktatás tartalma, feltételrendszere és eljárásai
9. A hallási fogyatékosok óvodai és iskolai nevelése, célja, feladata és sajátosságai. A nagyothallók nevelésének-oktatásának speciális jellemzői
10. A süketek óvodai és általános iskolai nevelésének jellemzői. A speciális nevelés-oktatás tartalma, feltételrendszere és eljárásai
11. A mozgásfogyatékosok óvodai és iskolai nevelésének, tanításának speciális módszerei, speciális eszközei és eljárásai
12. A beszéd fogyatékosok nevelése, oktatása. Az artikuláció és a beszédritmus zavarai, pedagógiai tennivalói
13. A megkésett beszédfejlődés és pedagógiai tennivalói. A dyslexia tünetei és korrekciója
14. A beszédfejlesztés, a kommunikáció lehetőségei, a fejlesztés alapjai a különböző fogyatékosági területeken
15. A gyógypedagógiai asszisztens feladatai az egyes fogyatékosági csoportok oktató-nevelő munkájában, a gyógypedagógussal való együttműködés elvei
16. Szabadon választott téma

B/ Gyógypedagógiai szabadidős tevékenységek pedagógiája és módszertana témakörei

1. A szabadidő szervezésének célja, feladatai a fogyatékosok nevelésében
2. A szabadidős tevékenységek fajtái, csoportosításuk (hely, idő) az egyes fogyatékosági területek szerint
3. A gyógypedagógiai asszisztens személyiségével kapcsolatos igények a fogyatékosok tartalmas szabadidős tevékenységének alakításában
4. A játék szerepe a fogyatékosok nevelésében, játékfajták a különböző fogyatékosági területeken
5. A különböző fogyatékosági területek játékirányítási, játéktanítási kérdései. A siker, a kudarc tűrésére nevelés
6. A különböző fogyatékoságokhoz kapcsolódó korrigáló didaktikai illetve képességfejlesztő játékok
7. Munkára nevelés speciális kérdései, feladatai a különböző fogyatékosági területeken
8. Munkalehetőségek, munkaalkalmak megteremtésének feltételei, a gyógypedagógiai asszisztens ezzel kapcsolatos szervezési és irányítási feladata
9. A látási fogyatékosok ének-zenei és irodalmi nevelése, a gyógypedagógiai asszisztens feladatai
10. A hallási fogyatékosok vizuális és irodalmi nevelése, mozgás- és sportlehetőségei
11. Mozgásfogyatékosok ének-zenei-, vizuális nevelése valamint mozgás és sportolási lehetőségei
12. Az értelmi fogyatékosok képességeinek megfelelő művészeti nevelés, mozgási és sportolási lehetőségei
13. A művészeti, képzőművészeti nevelés speciális kérdései, a gyógypedagógiai asszisztens feladatai: szervezés, tervezés, vezetés
14. Egyéb szabadidős tevékenységek lehetőségei (ügyességi-, tréfás versenyek, zenei programok, természetjárás stb.), szervezése, előkészítése, vezetése
15. Az intézményen kívüli szabadidős programok szervezésével kapcsolatos ismeretek megbeszélésének, tudatosításának módjai (magatartás, öltözködés, utazás stb.)
16. Szabadon választott téma

Gyógypedagógiai egészségtan témakörei

1. A környezet. A természetes és a mesterséges környezet szerepe a gyermeki személyiség fejlődésében. A környezet megóvására nevelés
2. A fogyatékos gyermek testi fejlődésének rendellenességei
3. Gyakoribb kórképek, rendellenességek: epilepszia, cukorbetegség
4. Gyakoribb kórképek, rendellenességek: heveny májgyulladás, középfülgyulladás. A szív fejlődési rendellenességei
5. Az enureses nocturna
6. Magatartási zavarok és terápiájuk
7. A hallássérültek egészségügyi, fülészeti gondozása. A hallókészülék és illesztés használata, gondozása
8. Az értelmi fogyatékosok speciális egészségügyi kérdései
9. A mozgássérültek speciális egészségügye. A gyógyászati segédeszközök típusai
10. A logopédiai munka higiéniája
11. A látási fogyatékosok iskolai higiéniája, a családi életre való felkészítésük
12. A gyógypedagógiai iskola-egészségtan fogalomköre. A bentlakásos gyógypedagógiai intézmények egészségügyi feltételei
13. Az egészségnevelés fő területeinek kiemelt feladatai a fogyatékosok nevelésében
14. Mentálhigiénés feladatok a pubertáskorú fogyatékosoknál
15. A betegellátás a bentlakásos intézményekben
16. A mozgásfogyatékosok személyi higiéniére nevelése
17. Szabadon választott téma